

Leidraad voor Veilig Duiken

Juni 2024	Eerste opzet	Rob Groenendaal
Sept 2024	Verdere uitwerking indeling	Rob Groenendaal
Okt 2024	Laatste aanpassingen mbt afgelasten	Rob Groenendaal

Inhoud

Introductie

Opleidings- / Verenigingsduik

 Opleidingsduik

 Verenigingsduik

Wie komt in aanmerking

 Oppervlaktecoördinator

 Toezichthouder buitenwater

Eisen- / Takenpakket

 Service Provider

 (Half)jaarplanning

 Kennis en Kunde

 Materialen

 Calamiteit

 DOSA

 Nazorg

 Oppervlaktecoördinator

 Planning

 Kennis en Kunde

 Voorbereidingen duik

 Voorafgaand aan de duik (op de duiklocatie)

 Na de duik

 Calamiteit

 Toezichthouder buitenwater

 Planning

 Kennis en Kunde

 Voorafgaand aan de duik (op de duiklocatie)

 Tijdens de duik

 Na de duik

Indeling oppervlakte coördinator / toezichthouder

Introductie

Veiligheid is een van de kernwaarden van DuikTeam Schijndel (DTS). De vereniging volgt daarom ook de richtlijnen die vanuit de Nederlandse Onderwatersport Bond (NOB) zijn opgesteld, mede gebaseerd op de Arbeidsomstandighedenwet en de daarbij horende Europese normen.

De richtlijnen van de NOB schrijven voor om tijdens een verenigingsduik, definitie hiervan wordt later in dit document omschreven, en een opleidingsduik een oppervlaktecoördinator (OC) in te zetten. De Europese norm schrijft voor om tijdens een georganiseerde duik een aangewezen persoon te hebben die toezicht houdt.

Dit document zal de inzet van deze oppervlaktecoördinator / toezichthouder omschrijven. Hierbij zal worden omschreven:

- De definitie van een opleidings- en verenigingsduik;
- Wie komt in aanmerking als OC;
- Waar dient een oppervlaktecoördinator / toezichthouder aan te voldoen / zorg voor te dragen;
- Opleidingsplan;

DTS is een vereniging die draait op vele vrijwilligers. Om de belastbaarheid van alle onze duikende leden en vrijwilligers zo minimaal mogelijk te houden, omschrijft dit document een opzet waarbij vele handen licht werk maken (zonder dat daarbij afbreuk aan de veiligheid wordt gedaan), en een beroep wordt gedaan op het verenigings gevoel van alle leden van DTS. Omdat binnen een vereniging ook medewerking van de leden verwacht mag worden, zullen er voor het uitvoeren van de taken als OC en toezichthouder geen onkosten vergoed worden. Het advies hier is om als OC / toezichthouder zoveel mogelijk mee te rijden met de duikende leden.

Opleidings- / Verenigingsduik

Opleidingsduik

Onder een opleidingsduik wordt een duik verstaan waarbij nieuwe competenties aan een of meerdere cursisten worden aangeleerd door een gekwalificeerde duikinstruceur.

Hieronder vallen op zijn minst (maar niet gelimiteerd tot) de volgende duiken:

- 1* duik opleiding
- 2* duik opleiding
- 3* duik opleiding
- Specialisaties zoals deze door de NOB (of andere duikorganisatie) zijn omschreven.

Verenigingsduik

Onder een verenigingsduik wordt een duik verstaan waarbij DTS faciliterend (Service Provider) is in het aanbieden van een duik. Dit kan gewoon een recreatieve duik zijn, of een duik waarbij vaardigheden worden aangeleerd.

Hieronder vallen op zijn minst (maar niet gelimiteerd tot) de volgende duiken:

- Duiken die gepland worden via de MijnDuikopleiding app
- Evenementen en duiken die door de evenementen commissie (EC) van DTS georganiseerd worden
- Evenementen en duiken die door het bestuur van DTS georganiseerd worden (bijvoorbeeld de openingsduik)

Hieronder vallen niet de duiken die door individuele leden van DTS onderling worden afgesproken. Uiteraard is hierbij een oppervlaktecoördinator wel ten alle tijden te adviseren. Bij iedere opleidings- en/of verenigingsduik dient een oppervlaktecoördinator aanwezig te zijn. Zonder een oppervlaktecoördinator kan de duik geen doorgang vinden.

Wie komt in aanmerking

De richtlijnen voor Veilig Duiken van de NOB omschrijven dat een oppervlaktecoördinator in het bezit dient te zijn van een NOB 3*-duiker brevet of gelijkwaardig (ISO Level 3 Dive Leader). De oppervlaktecoördinator kan ter plaatse taken delegeren aan anderen. Hij blijft echter wel verantwoordelijk voor de geschiktheid (kennis en kunde!) van de personen aan wie hij taken delegeert.

Binnen DTS zal en daarom met onderstaande opzet worden gewerkt:

1. Oppervlaktecoördinator
2. Toezichthouder buitenwater

Wie hiervoor in aanmerking komt wordt hieronder omschreven. Wat dit inhoudt wordt in het volgende hoofdstuk beschreven.

Oppervlaktecoördinator

Iedere 3* duiker (of hoger) kan worden ingepland als oppervlaktecoördinator. Hierbij kan hij/zij de taak voor het toezicht houden aan de kant tijdens de duik delegeren aan een toezichthouder buitenwater, waardoor hij/zij zelf op dat moment ook een duik kan maken. Verdere eisen zullen in het volgende hoofdstuk worden omschreven.

Toezichthouder buitenwater

Iedere 1* duiker (of hoger) die een minimumleeftijd van 18 jaar heeft, kan worden ingepland als toezichthouder buitenwater. Dit houdt in dat hij/zij toezicht houdt tijdens de duik van DTS en reageert in het geval van calamiteiten. Verdere eisen zullen in het volgende hoofdstuk worden omschreven. De toezichthouder buitenwater kan echter niet ingezet worden zonder oppervlaktecoördinator

Andere betrokkenen van DTS (denk hierbij aan bijvoorbeeld ouders of partners) kunnen zich ook laten kwalificeren als toezichthouder buitenwater. Zij dienen dan aan dezelfde eisen te voldoen (zie volgend hoofdstuk), uiteraard hoeven zij niet in het bezit van een duikbrevet te zijn.

Eisen- / Takenpakket

Dit hoofdstuk beschrijft het eisen- / takenpakket waaraan de verschillende rollen dienen te voldoen.

Binnen DTS beschrijven we drie verschillende rollen:

1. Service Provider, de vereniging zelf als aanbieder van verenigings- en opleidingsduiken
2. Oppervlaktecoördinator
3. Toezichthouder buitenwater

Service Provider

DTS zal onderstaande faciliteren om de inzet van een oppervlaktecoördinator mogelijk te maken.

(Half)jaarplanning

De trainercoördinator en/of evenementencommissie zal op het begin zorgen voor een (half)-jaarplanning omtrent de inzet van oppervlaktecoördinator en toezichthouder buitenwater.

Kennis en Kunde

DTS zal zorg dragen voor de borging van de kennis en kunde van de toezichthouders buitenwater.

Dit houdt in:

1. Registratie van Oppervlaktecoördinator + Toezichthouders, inclusief de datum waarop voor de laatste keer een bijscholing is gevolgd. Dit overzicht zal worden bijgehouden door de trainer coördinator en valt onder de verantwoordelijkheid van het bestuur.
2. 2x maal per jaar verzorgen van herhalingscursussen, waarin de volgende onderwerpen worden aangeboden
 - a. Reanimatie + AED
 - b. Zuurstofverstrekking
 - c. Ongevallenprotocol

De herhalingscursussen zullen worden opgenomen in de (half)jaarplanning en zullen worden verzorgd door daarvoor gekwalificeerde instructeurs.

Materialen

DTS zal de benodigde materialen beschikbaar stellen. Dit houdt in:

- Een zuurstofset die ten minste 15 liter zuurstof per minuut gedurende een periode van 20 minuten kan leveren. Onderhoud van deze set zal worden verzorgd door de materialencommissie (mc@duikteamschijndel.nl).
- Een EHBO-koffer. Onderhoud van deze koffer zal worden verzorgd door de materialencommissie (mc@duikteamschijndel.nl).
- Een verrekijker
- Een AED
- Duikjournaal (+ check de stek formulier)

Calamiteit

DOSA

In geval van een calamiteit dient dit gemeld te worden bij de Veiligheidscommissie van DTS (vc@duikteamschijndel.nl). De VC zal na overleg een Duik Ongevallen Statistiek en Analyse (DOSA) formulier indienen bij de desbetreffende instantie. Dit zodat er indien nodig onafhankelijk onderzoek naar de toedracht ingesteld kan worden.

Nazorg

In geval van een calamiteit zal het bestuur van de vereniging gevraagd en ongevraagd zorgen voor de juiste nazorg op maat. De vertrouwenscontactpersoon van DTS (vcp@duikteamschijndel.nl) zal in eerste instantie contact opnemen met de betrokkenen en daarbij benodigde hulp aanbieden.

Oppervlaktecoördinator

De oppervlaktecoördinator is verantwoordelijk om voor onderstaande facetten te zorgen.

Planning

De oppervlaktecoördinator dient aanwezig te zijn op de duiklocatie voor de momenten dat hij/zij hiervoor ingepland staat. Is de oppervlaktecoördinator verhinderd dan dient hij/zij zelf voor vervanging te zorgen. De oppervlaktecoördinator kan vaker per jaar worden ingepland dan de toezichthouder buitenwater, maar omdat de oppervlaktecoördinator zelf mee kan duiken, zal het vinden van vervanging geen probleem moeten zijn. Mocht dit echter wel het geval zijn dan dient dit zo spoedig mogelijk via de WhatsApp groep "Buddy gezocht" bekendgemaakt te worden. Het is aan de geplande OC om te bepalen of de duik doorgang kan vinden of niet. Zonder OC kunnen er geen verenigings- en/of opleidingsduiken plaatsvinden. Ook wanneer er de avond (20.00 uur) voor de geplande verenigingsduik minder dan 4 duikers zich aangemeld hebben zal de geplande verenigingsduik niet doorgaan.

Kennis en Kunde

De oppervlaktecoördinator dient zijn kennis en kunde op peil te houden. Dit houdt in dat hij/zij vertrouwt blijft met de eisen die voor 3* duiker gesteld zijn. Tevens dient hij/zij ook minimaal éénmaal per opleidingsseizoen de bijscholing met betrekking tot reanimatie, aed, zuurstofverstrekking en ongevallenprotocol te volgen (ook wanneer hij/zij al in het bezit van een ander geldig reanimatiediploma, zoals een EHBO-diploma).

Vorbereidingen duik

De oppervlaktecoördinator zorgt dat er voorafgaand aan de duik de benodigde materialen opgehaald worden. Dit houdt in dat de volgende materialen worden verzameld vanuit het materiaalhok (vulhok):

- Zuurstofkoffer
- EHBO-koffer
- Duiklijsten

Voorafgaand aan de duik (op de duiklocatie)

Voorafgaand aan de duik is de oppervlaktecoördinator verantwoordelijk voor:

- De Check de Stek (taak/risico-analyse) waarbij in overleg met de aanwezige 3*-duikers en/of instructeurs besloten wordt of de voorgenomen duik doorgang kan vinden.
- De indeling van en de briefing aan de buddiesparen bij de begeleide en recreatieve duiken (dit wordt vermeld in het duikjournaal).
- De briefing van / overdracht richting de toezichthouder buitenwater

Na de duik

Na de duik is de oppervlaktecoördinator verantwoordelijk voor:

- Eindcontrole van de duiklijsten
- Retourneren van alle materialen in het materiaalhok
- Informeren van materialencommissie indien:
 - Zuurstofset is gebruikt of minder dan 150 bar druk bevat (dit in verband vullen van zuurstof fles)
- Informeren van materialencommissie indien:
 - EHBO-uitrusting is gebruikt (dit in verband aanvullen EHBO-koffer)

Calamiteit

In het geval van een calamiteit is de oppervlaktecoördinator verantwoordelijk voor:

- Melding bij de veiligheidscommissie
- Noodzakelijke informatieverstrekking aan de betreffende hulpverleningsdiensten.
- Eventuele pers wordt niet te woord gestaan; hiervoor wordt verwezen naar het dagelijks bestuur.

Toezichthouder buitenwater

De toezichthouder is verantwoordelijk om voor onderstaande facetten te zorgen.

Planning

De toezichthouder buitenwater dient aanwezig te zijn op de duiklocatie voor de momenten dat hij/zij hiervoor ingepland staat. Is de toezichthouder verhinderd dan dient hij/zij zelf voor vervanging te zorgen. Mocht dit om onvoorziene omstandigheden niet lukken, dan is de oppervlaktecoördinator verantwoordelijk voor het uitvoeren van het takenpakket van de toezichthouder buitenwater.

Kennis en Kunde

De toezichthouder dient zijn kennis en kunde op peil te houden. Dit houdt in dat hij/zij minimaal éénmaal per opleidingsseizoen de bijscholing van DTS met betrekking tot reanimatie, AED, zuurstofverstrekking en ongevallenprotocol te volgen (ook wanneer hij/zij al in het bezit van een ander geldig reanimatiediploma, zoals een EHBO-diploma).

Voorafgaand aan de duik (op de duiklocatie)

De toezichthouder buitenwater neemt samen met de oppervlaktecoördinator het Check de Stek formulier door. Samen wordt besproken waar op te letten, en wat men van elkaar verwacht. Tevens zorgt de toezichthouder buitenwater ervoor dat onderstaande materialen gebruiksklaar worden gezet aan de waterkant:

- Zuurstofset
- EHBO koffer
- Verrekijker

Het duikjournaal wordt ingevuld met de informatie die voorafgaan aan de duik ingevuld dient te worden dit houdt in:

- Gegevens duiklocatie;
- Oppervlakte coördinator;
- Toezichthouder
- Buddyparen met daarbij:
 - Naam;
 - Brevet;
 - Tijd in;
 - Tijd uit;
 - Eventuele opmerkingen;

Voordat de duikers onderwater gaan dienen zij de toezichthouder buitenwater te informeren. Hierbij wordt ook de tijd (tijd in) genoteerd.

Tijdens de duik

Tijdens de duik houdt de toezichthouder buitenwater toezicht vanaf de waterkant. Hij/zij houdt hierbij in de gaten dat de duiken volgens binnen de afgesproken duiktijd plaatsvinden. In het geval van een calamiteit verzorgt hij/zij de nodige eerste hulp en schakelt hierbij indien nodig de hulpverleningsdiensten in (indien van toepassing vermelden dat het om een duikongeval gaat).

Na de duik

Na de duik wordt het duikjournaal verder ingevuld door de toezichthouder buitenwater. Dit houdt in:

- Tijd dat duikers uit het water komen (tijd uit)
- Eventuele opmerkingen

Als alle duikers uit het water zijn, brengt de toezichthouder de materialen terug naar de auto van de oppervlaktecoördinator.

Indeling oppervlakte coördinator / toezichthouder

DTS heeft voor een systeem gekozen waarbij oppervlaktecoördinatoren en toezichthouders zichzelf in kunnen plannen. We geloven dat dit de opkomst vergroot.

Aan het begin van het jaar (en eventueel na de zomerstop) zal de evenementencommissie (EC) van DTS een (half)jaaragenda voor de evenementen opstellen. Daarnaast zal de trainercoördinator (TC) van DTS de buitenwateropleidingen inplannen en het bestuur van DTS de door het bestuur geplande evenementen opvoeren.

Wanneer de evenementen en trainingen opgevoerd zijn, worden alle in aanmerking komende, oppervlaktecoördinatoren en toezichthouders uitgenodigd om zich aan te melden voor een of meer evenementen en/of trainingen. Hiervoor wordt 2 weken de tijd gegeven waarna de overgebleven plekken ingevuld zullen worden op basis van (historische) inzet.

(Heeft verdere uitwerking nodig, ideeën zijn welkom!)